ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะและจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

The Relationships and Ethics of Auditing and Auditing the quality of Accounts to be Audit in Bangkok and the surrounding area

สุทธิดา ลือดารา,
จิรพงษ์ จันทร์งาม และ ไกรวิทย์ หลีกภัย
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Sutthida Luedara,
JirapongChanngam and Kraiwit Leekpai
Sripatum University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: sutthida_lu.27@gmail.com

****

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันทุกหน่วยงานไม่ว่าจะภาครัฐ ภาคเอกชน หรือประชาชน หันมาสนใจกับการลงทุนมากขึ้นมีทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดจากงบการเงินที่ขาดความว่าน่าเชื่อถือ ฉะนั้นความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะและจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีที่ดี

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1)ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2)ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณผู้สอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม (IOC: Index of item Objective Congruence) ถ้าค่า IOC มากกว่า 0.50 ทุกข้อแล้วจะนำไปหาค่าความเชื่อมั่นต่อไป รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ประชากร คือผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 262 คน การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละตัวแปร และทดสอบสมมติฐานวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี ด้านความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญ, ความชำนาญทางด้านบัญชี, ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี, ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณผู้สอบบัญชี ด้านความซื่อสัตย์สุจริต, ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ,

* วันที่รับบทความ : 17 มิถุนายน 2567; วันแก้ไขบทความ 25 มิถุนายน 2567; วันตอบรับบทความ : 29 มิถุนายน 2567
Received: June 17 2027; Revised: June 25 2024; Accepted: June 29 2024

ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน, การรักษาความลับ, พฤติกรรมทางวิชาชีพ, ความโปร่งใส ส่วนใหญ่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

ฉะนั้นผู้สอบบัญชีควรให้ความสำคัญกับคุณภาพการตรวจสอบในด้านตรงต่อเวลาและด้านความสมบูรณ์ของเนื้อหา คุณภาพงานเป็นที่ยอมรับเชื่อถือได้ รวมถึงการเพิ่มองค์ความรู้ในส่วนคุณลักษณะ และจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อช่วยให้มีความน่าเชื่อถือ ให้กับรายงานทางการเงินสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาองค์กร ส่งผลให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ: คุณลักษณะของผู้สอบบัญชี; จรรยาบรรณวิชาชีพ; คุณภาพการตรวจสอบบัญชี: ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

Abstract

At present, every agency, whether government, private sector, or the public, has turned its attention to investing more. There are both good and bad results from financial statements that lack credibility. Therefore, the relationship between the auditor's professional characteristics and ethics is very important to good audit quality.

The objectives of this research were 1) Relationship of auditor characteristics Affects the quality of Accounts to be Audit in Bangkok and the surrounding area.2) Relationship of auditor ethics Affects the quality of Accounts to be Audit in Bangkok and the surrounding area. It is quantitative research. The research tool is a questionnaire using a method to find the index of consistency between the questions. and the objective of the questionnaire (IOC: Index of item Objective Congruence). If the IOC value is greater than 0.50 for every item, then it will be taken to find the confidence value. Including improving and correcting the language according to the advice of experts. The population is certified public accountants. In Bangkok and surrounding areas There was a sample of 262 people. Data was analyzed using descriptive statistics including percentages, means and standard deviations. To compare data in each variable and test hypotheses using multiple regression analysis.

The results of the research found that 1) the relationship between auditor characteristics Knowledge aspect Expertise, accounting expertise, ability to use technology, attitude towards work It mainly influences the quality of Accounts to be Audit in Bangkok and the surrounding area. 2) Relationship of auditor ethics The aspects of honesty, objectivity and independence, knowledge, ability, care and maintenance of work standards, confidentiality, professional behavior, and transparency largely influence the quality of Accounts to be Audit in Bangkok and the surrounding area. Statistically significant at the 0.01 and 0.05 levels.

Therefore, the auditor should pay attention to the quality of the audit in terms of timeliness and completeness of content. The quality of work is acceptable and reliable. Including adding knowledge in the features section and professional ethics to help gain credibility to financial reports that can be applied in organizational management and development as a result, the organization will continue to achieve its future objectives.

Keywords: Auditor characteristics; Ethics for Professional; Auditing quality; Certified Public Accountant

บทนำ

ในประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนล้วนมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมีลักษณะและวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างกัน ภาครัฐจะมุ่งเน้นการให้บริการสาธารณะและประโยชน์ส่วนรวม ไม่มีวัตถุประสงค์ในการทำกำไร แต่ส่วนภาคเอกชนจะมุ่งเน้นทำกำไรและการเพิ่มมูลค่าให้แก่ธุรกิจ ฉะนั้นผู้สอบบัญชีจึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนความน่าเชื่อถือ ไม่ว่าจะเป็นความน่าเชื่อถือในข้อมูลการเงิน การควบคุมความเสี่ยง และการป้องกันการทุจริตทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน

คุณลักษณะของผู้สอบบัญชีมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีที่มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพแข็งแกร่งจะมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบ ความเชี่ยวชาญทางจริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญในการรักษาความน่าเชื่อถือ การรับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรฐานและข้อกำหนดช่วยให้มั่นใจว่าการตรวจสอบถูกดำเนินการอย่างถูกต้อง จรรยาบรรณวิชาชีพที่เชื่อถือได้ช่วยส่งเสริมความน่าเชื่อถือในวงการและกับลูกค้า การรักษาความลับและการปฏิบัติตามกฎหมายช่วยสร้างความเชื่อถือในการตรวจสอบบัญชีและวงการในทุกๆ ด้าน ผู้สอบบัญชีที่มีความเชี่ยวชาญและรับผิดชอบต่อการตรวจสอบจะสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและเชื่อถือได้ในวงการและกับลูกค้า (ศรัณย์ สุภัคศรัณย์)

ความรู้และทักษะทางวิชาชีพเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความเชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพช่วยสร้างความเชื่อถือและความเคารพในวงการ การปฏิบัติตามมาตรฐานและกฎหมายช่วยให้การตรวจสอบเป็นไปตามมาตรฐาน ผู้สอบบัญชีมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการและความเชื่อถือในข้อมูลการเงิน การมีผู้สอบบัญชีช่วยในการปรับปรุงกระบวนการภายในและสร้างความเชื่อมั่นในรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ การมีผู้สอบบัญชีช่วยในการตรวจสอบและปรับปรุงกระบวนการภายในธุรกิจช่วยเสริมสร้างการบริหารจัดการที่ดีและการใช้ทรัพยากรทางอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ (จุมพฏ ไพรัตนากร)

จากการศึกษาศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณและความรับผิดชอบในวิชาชีพบัญชีกับคุณภาพงานสอบบัญชีตามเกณฑ์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่า จรรยาบรรณและความรับผิดชอบในวิชาชีพบัญชีทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพงานสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ศึกษาอิทธิพลจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลตอคุณภาพรายงานการสอบบัญชีในมุมมองของผู้ให้บริการสอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร (ศศิพร ชาญศิลป์, 2565) ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลตอคุณภาพรายงานการสอบบัญชีในมุมมองของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ ศึกษาคุณลักษณะของธุรกิจ ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ และสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร (พลกฤต โสลาพากุล, 2564) ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประเภทธุรกิจด้านการผลิตสินค้า มีประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความทันเวลา แตกต่างจากผู้ประกอบการที่มีประเภทธุรกิจด้านการค้าและการบริการ โดยผู้ประกอบการที่มีประเภทธุรกิจการค้ามีประสิทธิภาพน้อยสุด ดังนั้นนักบัญชีธุรกิจด้านการค้าต้องทบทวนทักษะเพื่ออนาคตและตอบสนองต่อความต้องการในอนาคต และศึกษาด้านจริยธรรมทางธุรกิจต่อความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของสาขาวิชาบัญชีรับอนุญาต (D'Elia, 2019) พบว่าเหตุการณ์ที่ผิดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ใหญ่ๆ ทำให้เกิดภาวะที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออกสำหรับ จุดมุ่งหมายคือการตรวจสอบว่าCPAสาขาวิชาเอก MRA ที่วัดโดยDIT2อาจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับชั้นเรียนจริยธรรมทางธุรกิจที่ดำเนินการหรือไม่ กรอบการทำงานทางทฤษฎีพัฒนามาจากแบบจำลองของ Kohlberg และแบบจำลองสี่องค์ประกอบของ Rest ขนาดตัวอย่างสุดท้ายคือCPAสาขาวิชาเอก 108 คน ชาย 52% หญิง 48% ล้วนมีอายุเกิน18 ปีคะแนนMRA ของสาขาวิชาเอกCPAไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับ ชั้น เรียนจริยธรรม ทาง ธุรกิจที่เรียนและหรืออายุ อย่างไรก็ตามคะแนน MRA มีความแตกต่างกันไปตามเพศ ด้วยการใช้DIT2 การศึกษาในปัจจุบันจะเพิ่มมิติใหม่ให้กับวรรณกรรมที่มีอยู่ในการศึกษาด้านจริยธรรมของCPA ติดตามวิชาเอกการบัญชีซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในหลักสูตรที่ครอบคลุมและมีจริยธรรม มากขึ้น สำหรับนักศึกษาการบัญชี

การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในการสอบบัญชี และจำนวนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเพิ่มขึ้นทุกปี ผู้สอบบัญชีต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อรักษาความเชี่ยวชาญ ความพร้อมของข้อมูลทางบัญชีมีผลต่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของการตรวจสอบบัญชี การมีระบบควบคุมภายในที่เข้มงวดและการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงที่เหมาะสมเป็นตัวบ่งชี้ว่าองค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอบบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณผู้สอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคุณลักษณะและจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โดยประชากรที่ทำการวิจัยครั้งนี้เป็น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีจำนวนประชากร 756 คน (ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2567)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยกำหนดขนาดตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane(1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ 5% ดังนี้ (Yamane, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่าง 262 คน

เครื่องมือการวิจัย

ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราวัดแบบช่วงสเกล (interval scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981)โครงสร้างของแบบสอบถามประกอบด้วย 5 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต

ตอนที่ 2 ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สอบบัญชี

ตอนที่ 3 ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี

ตอนที่ 4 ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบบัญชี

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้วิจัยทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองแจก (Try out) ให้แก่ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเบื้องต้นก่อน 30 คนที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient) ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้ในการทดสอบความเชื่อมั่นของมาตราวัดที่มีสำรวจหลายรายการ โดยมีเกณฑ์ของค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยหาข้อมูลรายละเอียดผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากนั้นติดต่อประสานงานและแจ้งรายละเอียดเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย สร้างแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ด้วย Google Form และส่งผ่านอีเมล์ไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดและประสานไว้ จนได้ข้อมูลที่ครบถ้วน นำมาวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย 1) ค่าร้อยละ (percentage), ค่าเฉลี่ย (Average: $\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละตัวแปร ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน จำนวนกิจการที่รับงานสอบบัญชีต่อปี และจำนวนผู้ช่วยของผู้สอบบัญชี 3) ทดสอบสมมติฐานวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) โดยการหาค่าอำนาจพยากรณ์ (Regression Equation) และหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ของคุณลักษณะและจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดงานวิจัยฉบับนี้มาจาก พลกฤต โสลาพากุล (2564), ศรัญญา พลภูงา และ อุษาพร บุญขวัญ. (2560), ศศิพร ชาญศิลป์ (2564), Dadzie, Benjamin (2024), Wiseman, Denise. (2022), Bilal Adel Moustafa Abdallah (2024), D'Elia, Louis P (2019), EKERGİL, Vedat; ONAY, Ahmet. (2018), Lapteş, Ramona Preview author details (2019), Rogošić, Andrijana; Bakotić, Danica. Ekonomski Vjesnik (2019), Lucky Ogbomo Osagioduwa; Ogbonmwan, Evelyn Ehizogie. (2022)

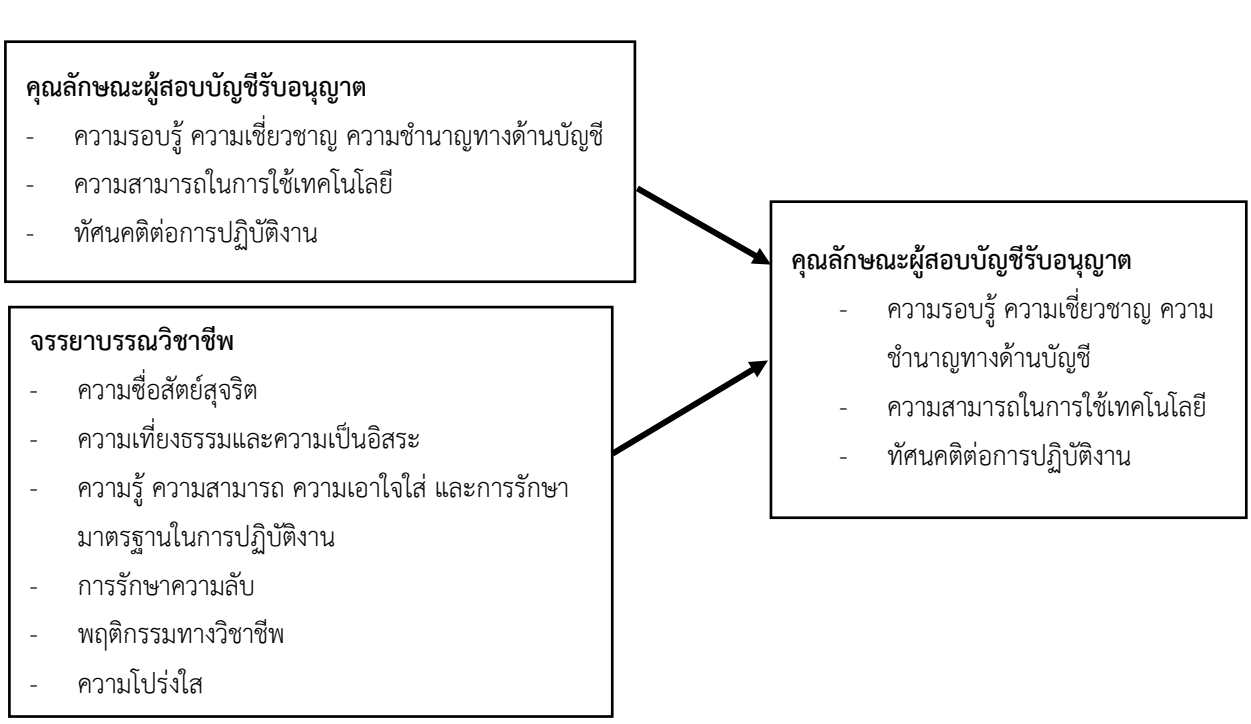

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความถูกต้อง ความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
1.ความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญทางด้านบัญชี	.245	5.768	.000**
2.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	.141	4.103	.000**
3.ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน	.368	9.736	.000**

หมายเหตุ: n = 262, R = .701, R2 = .491, Adjusted. R2 = .485, SEest = .291, F = 82.979
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 แสดงผลทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่าความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี ประกอบด้วย ด้านความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญทางด้านบัญชี, ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความถูกต้อง ความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 2 แสดงการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความตรงต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
1.ความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญทางด้านบัญชี	.093	1.674	.095
2.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	.061	1.375	.170
3.ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน	.417	8.491	.000**

หมายเหตุ: n = 262, R = .560, R2 = .314, Adjusted. R2 = .306, SEest = .379, F = 39.392
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 แสดงผลทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า พบว่า ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี ในส่วนของทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความตรงต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ยกเว้น ด้านความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญทางด้านบัญชี, ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความตรงต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 3 แสดงการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ของเนื้อหา คุณภาพงานเป็นที่ยอมรับเชื่อถือได้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
1.ความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญทางด้านบัญชี	.342	6.374	.000**
2.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	.082	1.896	.059
3.ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน	.337	7.073	.000**

หมายเหตุ: n = 262, R = .602, R2 = .362, Adjusted. R2 = .355, SEest = .368, F = 48.814,
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 แสดงผลทดสอบสมมติฐานที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี ประกอบด้วย ความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญทางด้านบัญชี, ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ของเนื้อหา คุณภาพงานเป็นที่ยอมรับเชื่อถือได้ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ยกเว้น ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ของเนื้อหา คุณภาพงานเป็นที่ยอมรับเชื่อถือได้ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4 แสดงการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความพึงพอใจจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
1.ความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญทางด้านบัญชี	.217	3.736	.000**
2.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	.183	3.887	.000**
3.ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน	.227	4.387	.000**

หมายเหตุ: n = 262, R = .499, R2 = .249, Adjusted. R2 = .24, SEest = .398, F = 28.495
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 แสดงผลทดสอบสมมติฐานที่ 4 พบว่า ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี ประกอบด้วย ความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญทางด้านบัญชี, ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความพึงพอใจจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 5 แสดงการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความถูกต้อง ความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
ความซื่อสัตย์สุจริต	-.112	-2.047	.042*
ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ	.246	5.065	.000**
ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน	.232	4.65	.000**
การรักษาความลับ	.048	1.474	.142
พฤตติกรรมทางวิชาชีพ	.358	5.471	.000**
ความโปร่งใส	.075	1.164	.246

หมายเหตุ: n = 262 R = .841, R2 = .707, Adjusted. R2 = .7, SEest = .222, F = 102.505
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 แสดงผลทดสอบสมมติฐานที่ 5 พบว่า ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต, ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ, ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน และพฤตติกรรมทางวิชาชีพ ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความถูกต้อง ความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในส่วนการรักษาความลับ และความโปร่งใส ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความถูกต้อง ความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และ 0.05

ตารางที่ 6 แสดงการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความตรงต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
ความซื่อสัตย์สุจริต	.002	.032	.975
ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ	.173	2.546	.011*
ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน	.368	5.25	.000**
การรักษาความลับ	-.009	-.202	.840
พฤตติกรรมทางวิชาชีพ	.230	2.511	.013*
ความโปร่งใส	.067	.745	.457

หมายเหตุ: n = 262, R = .736, R2 = .542, Adjusted. R2 = .531, SEest = .311, F = 50.246
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 แสดงผลทดสอบสมมติฐานที่ 6 พบว่า ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ประกอบด้วย ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ, ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน และพฤตติกรรมทางวิชาชีพ ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความตรงต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แต่ในส่วนของความซื่อสัตย์สุจริต, การรักษาความลับ และความโปร่งใส ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความตรงต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

ตารางที่ 7 แสดงการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ของเนื้อหา คุณภาพงานเป็นที่ยอมรับเชื่อถือได้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
ความซื่อสัตย์สุจริต	-.027	-.348	.728
ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ	-0.064	-.947	.345
ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน	.452	6.454	.000**
การรักษาความลับ	-.009	-.187	.852
พฤตติกรรมทางวิชาชีพ	.392	4.271	.000**
ความโปร่งใส	-.059	-.652	.515

หมายเหตุ: n = 262, R = .739, R2 = .546, Adjusted. R2 = .536, SEest = .312, F = 51.206
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 7 แสดงผลทดสอบสมมติฐานที่ 7 พบว่า ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน และพฤตติกรรมทางวิชาชีพ ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ของเนื้อหา คุณภาพงานเป็นที่ยอมรับเชื่อถือได้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานคร และในส่วนของความซื่อสัตย์สุจริต, ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ, การรักษาความลับ และความโปร่งใส ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ของเนื้อหา คุณภาพงานเป็นที่ยอมรับเชื่อถือได้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 8 แสดงการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความพึงพอใจจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
ความซื่อสัตย์สุจริต	-.065	-.739	.461
ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ	.150	1.931	.055
ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน	.303	3.798	.000**
การรักษาความลับ	.182	3.474	.001**
พฤตติกรรมทางวิชาชีพ	.294	2.814	.005**
ความโปร่งใส	-.254	-2.473	.014*

หมายเหตุ: n = 262, R = .640, R2 = .409, Adjusted. R2 = .395, SEest = .356, F = 29.442
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 8 แสดงผลทดสอบสมมติฐานที่ 8 พบว่าความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน, การรักษาความลับ, พฤตติกรรมทางวิชาชีพ และความโปร่งใส งผลกระทบเชิงลบต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความพึงพอใจจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในส่วนของความซื่อสัตย์สุจริต และความเที่ยงธรรมและความเป็น ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความพึงพอใจจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะและจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สามารถนำผลการศึกษามาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การศึกษาได้ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ผลการวิจัยที่ 1 พบว่า คุณลักษณะผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความถูกต้อง ความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของพลกฤต โสลาพากุล (โสลาพากุล, Knowledge Bank at Sripatum University, 2565) เรื่อง คุณลักษณะของธุรกิจ ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ และสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการเปลี่ยนแปลงของประสิทธิภาพการจัดทำาบัญชี ประกอบด้วย ด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี, ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านเจตคติในวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี ด้านความครบถ้วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิจัยที่ 2 พบว่า คุณลักษณะผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความตรงต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัย ศศิพร ชาญศิลป์ (ชาญศิลป์, 2565) เรื่อง อิทธิพลจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการสอบบัญชีในมุมมองของผู้ให้บริการสอบบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบ ประกอบด้วย การบัญชี, การสอบบัญชี, กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการสอบบัญชีความถูกต้อง โดยได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบ การบัญชี การสอบบัญชี กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เทคโนโลยีสารสนเทศ แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานการสอบบัญชีความทันกาล ในผลการวิจัยนี้มีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความทันเวลา ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับการศึกษาในอนาคตได้นอกจากนั้นสามารถใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลของผู้สอบบัญชีเพื่อคุณลักษณะของตนเองเพื่อนำไปปรับปรุงให้เกิดประสิทธิภาพของคุณภาพการตรวจสอบบัญชี

ผลการวิจัยที่ 3 พบว่า คุณลักษณะผู้สอบบัญชีรับ ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ของเนื้อหา คุณภาพงานเป็นที่ยอมรับเชื่อถือได้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Mulyani, Ika (Ika, 2020) เรื่อง ผลกระทบของจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี และแรงจูงใจของผู้สอบบัญชีต่อคุณภาพการตรวจสอบ (The Effect of Auditor Ethics, Auditor Experience, Audit Fees, and Auditor's Motivation on Audit Quality) พบว่าประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีบางส่วนมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพการตรวจสอบ ดังนั้นสมมติฐานที่ว่า ประสบการณ์ของผู้ตรวจสอบบัญชีที่ถูกกล่าวหามีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการตรวจสอบบางส่วนคุณภาพได้รับการยอมรับ

ผลการวิจัยที่ 4 พบว่า คุณลักษณะผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความพึงพอใจจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Siti Nur Mawar Indah (Siti Nur Mawar Indah, 2022) เรื่อง ผลกระทบของความสามารถและความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีต่อคุณภาพการตรวจสอบ (The effect of auditor competence and independence on audit quality) พบว่า ตัวแปรของประสบการณ์ ความรู้, ระยะเวลาในความสัมพันธ์กับลูกค้า, แรงกดดันจากลูกค้า, คำวิจารณ์จากพันธมิตรผู้ตรวจสอบบัญชี และบริการที่ไม่ใช่การตรวจสอบร่วมกันมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพการตรวจสอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณผู้สอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ผลการวิจัยที่ 1 พบว่า ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีด้านความถูกต้อง ความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของพลกฤต โสลาพากุล (โสลาพากุล, Knowledge Bank at Sripatum University, 2565) เรื่อง คุณลักษณะของธุรกิจ ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ และสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ ประกอบด้วย ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต, ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน , ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านความครบถ้วน สามารถอธิบายระดับการเปลี่ยนแปลงของประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านความครบถ้วนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิจัยที่ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความตรงต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิพร ชาญศิลป์ (ชาญศิลป์, 2565) เรื่อง อิทธิพลจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อคุรภาพรายงานการสอบบัญชีในมุมมองของผู้ให้บริการสอบบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้และความสามารถมาตรฐานในการปฏิบัติงาน การรักษาความลับ ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ความรับผิดชอบต่อผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคล ที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

และจรรยาบรรณทั่วไปเป็นหลักการเกี่ยวกับพฤติกรรมวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการสอบบัญชีด้านความทันกาล โดยได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ของเนื้อหา คุณภาพงานเป็นที่ยอมรับเชื่อถือได้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยงานวิจัยของศศิพร ชาญศิลป์ (ชาญศิลป์, 2565) เรื่อง อิทธิพลจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อคุรภาพรายงานการสอบบัญชีในมุมมองของผู้ให้บริการสอบบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้และความสามารถมาตรฐานในการปฏิบัติงาน การรักษาความลับ ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ความรับผิดชอบต่อผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคล ที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไปเป็นหลักการเกี่ยวกับพฤติกรรมวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการสอบบัญชีความสมบูรณ์ โดยได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยที่ 4 พบว่า ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชี ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี ด้านความพึงพอใจจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิพร ชาญศิลป์ (ชาญศิลป์, 2565) เรื่อง อิทธิพลจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อคุรภาพรายงานการสอบบัญชีในมุมมองของผู้ให้บริการสอบบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้และความสามารถมาตรฐานในการปฏิบัติงาน การรักษาความลับ ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ความรับผิดชอบต่อผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคล ที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไปเป็นหลักการเกี่ยวกับพฤติกรรมวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม โดยได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัยเป็นแผนภาพดังนี้

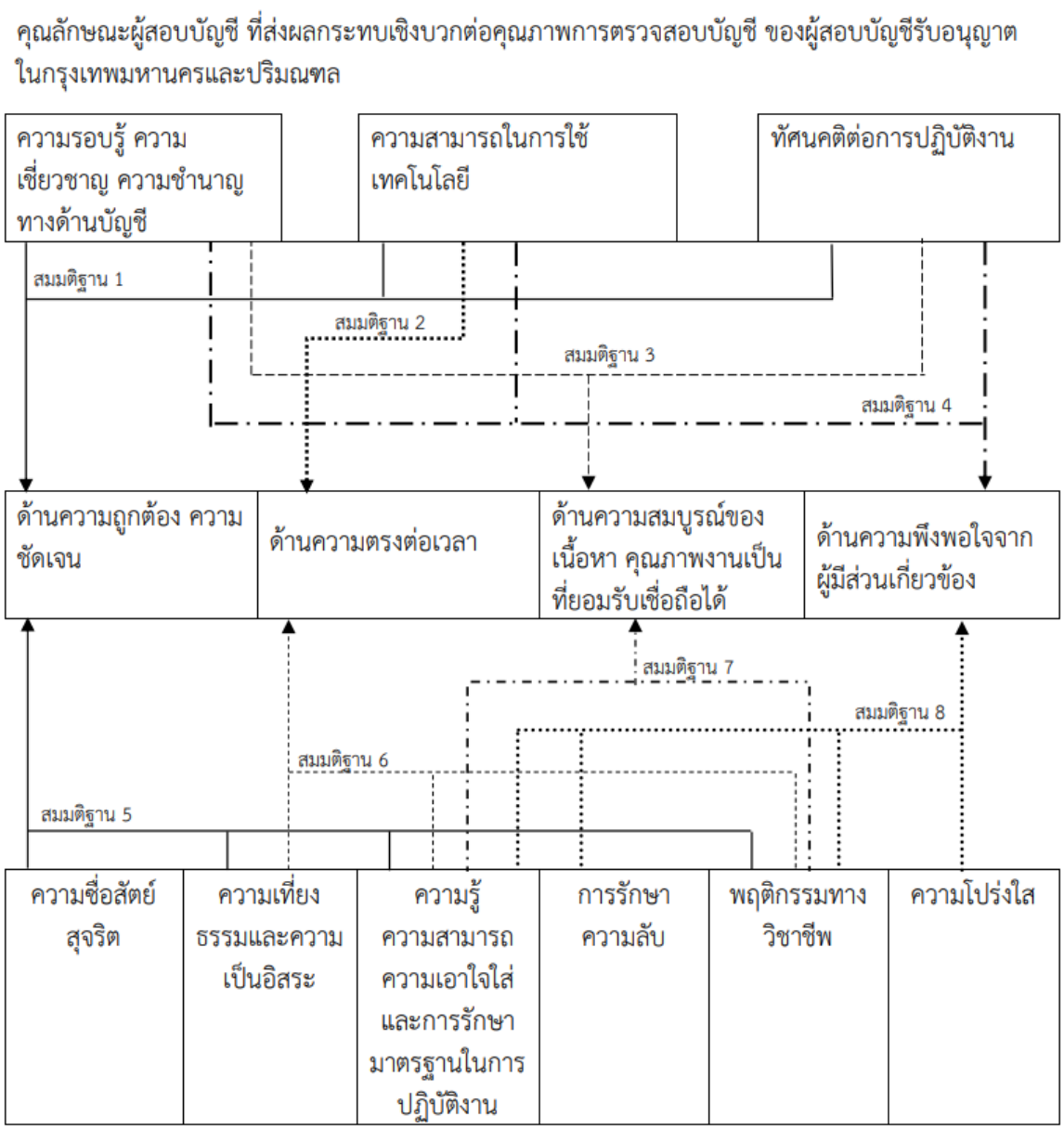

แผนภาพที่ 2 สรุปผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย

ผู้สอบบัญชีควรทราบถึงความสัมพันธ์ของคุณลักษณะผู้สอบบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพกับคุณภาพการตรวจสอบบัญชี โดยเน้นไปที่ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพและการตรวจสอบที่มีคุณภาพสูง ซึ่งส่งผลให้กระบวนการตรวจสอบบัญชีมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้สอบบัญชีควรมีความรอบรู้และความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาบัญชีและการตรวจสอบ และต้องมีความรับผิดชอบและความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน เช่น การเคารพสิทธิของผู้ใช้บัญชี การเชื่อถือได้ในการรักษาความลับ และการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการตรวจสอบบัญชีที่มีคุณภาพสูงควรให้การยืนยันถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูลทางการเงิน การตรวจสอบความเป็นไปได้ที่เกี่ยวข้อง และการรายงานผลการตรวจสอบอย่างชัดเจนและเป็นกลาง ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถทำการตัดสินใจได้ถูกต้องและมั่นใจในข้อมูลทางการเงิน

การพัฒนาทักษะและความรู้ของผู้สอบบัญชีมีความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยการอบรมและพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับมาตรฐาน ระเบียบ ข้อกำหนด และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนกระบวนการตรวจสอบบัญชี นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้สอบบัญชีเพื่อเสริมสร้างชุมชนที่มีความชำนาญในสาขานี้ให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรศึกษาคุณลักษณะ และจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี ที่มีผลต่อคุณภาพการตรวจสอบโดยการเปรียบเทียบประสบการณ์ในการทำงานในแต่ละช่วงอายุ ศึกษาปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นขนาดกิจการ ประเภทของธุรกิจ ที่อาจมีผลต่อคุณภาพการตรวจสอบรวมถึงความอิสระของทางผู้สอบบัญชี และการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีอื่นเพิ่มเติมจากการแจกแบบสอบถาม เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติ และข้อมูลเชิงลึกซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการวิจัยมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

พลกฤต โสลาพากุล. (2564). คุณลักษณะของธุรกิจ ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ และสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา.* 11 (2), 24-38.

ศรัญญา พลภูงา และ อุษาพร บุญขวัญ. (2560). ผลกระทบของความพยายามในการสอบบัญชีและความเชี่ยวชาญในการสอบบัญชีที่มีต่อผลลัพธ์ในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ (บช.ม. (การบัญชี)). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ศศิพร ชาญศิลป์. (2565). *อิทธิพลจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบและความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการสอบบัญชีในมุมมองของผู้ให้บริการสอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

Abdallah, B. A. (2024). Analyzing the Factors That Affect Auditor's Judgment and Decision Making in Lebanese Audit Firms. *Journal of Risk and Financial Management*. doi:10.3390/jrfm17020073

Dadzie, B. (2024). *Certified Public Accountants' Perceptions and Experiences of Accounting Ethics: A Qualitative Inquiry*. Capella University ProQuest Dissertations & Theses,. Retrieved from Certified Public Accountants' Perceptions and Experiences of Accounting Ethics: A Qualitative Inquiry: https://www.proquest.com/dissertations-theses/certified-public-accountants-perceptions/docview/2930373859/se-2?accountid=44377

D'Elia, L. P. (2019). Effects of Business Ethics Education on Moral Reasoning Ability of Certified Public Accounting Majors. Saint Leo University ProQuest Dissertations & Theses. *Online*. Retrieved from https://www.proquest.com/docview/2235421358/D4E22BAB4BF14AC6PQ/3?accountid=44377&sourcetype=Dissertations%20&%20Theses

EKERGİL, V., & ONAY, A. (2018). THE OPINION OF ACCOUNTANTS AND TAXPAYERS ON ACCOUNTANTS PROFESSIONAL BEHAVIOURS BASED ON IESBA'S ETHICAL PRINCIPLES: A RESEARCH ON ESKİŞEHİR. *Business & Management Studies: An International Journal; Bursa Vol. 6, Iss. 2*, 622-655. doi:10.15295/bmij.v6i2.260

Lapteș, R. (2019). ETHICS AND INTEGRITY OF THE PROFESSIONAL ACCOUNTANT. *Bulletin of the Transilvania University of Brasov. Economic Sciences. Series V, 87-92*. doi:10.31926/but.es.2019.12.61.2.11

Osagioduwa, L. O., & Ogbonmwan, E. E. (2022). Professional Accountants Codes of Ethics and the Public Sector Experience. *The Journal of Accounting and Management Vol. 12, Iss. 3*. Retrieved from https://www.proquest.com/docview/2769622384/112E814D27FC466CPQ/2?accountid=44377&sourcetype=Scholarly%20Journals

Rogošić, A., & Bakotić, D. E. (2019). JOB SATISFACTION OF ACCOUNTANTS AND THEIR PROFESSIONAL ETHICS. *Osijek: J.J. Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics Vol. 32, Iss. 1*, 165-177. Retrieved from https://www.proquest.com/docview/2251626682/112E814D27FC466CPQ/6?accountid=44377&sourcetype=Scholarly%20Journals

Wiseman, D. (2022). *Personality Traits and Career Choice of Certified Public Accountants: An Exploration of Accounting Specialty Selection*. Saint Leo University ProQuest Dissertations & Theses. Retrieved from https://www.proquest.com/dissertations-theses/personality-traits-career-choice-certified-public/docview/2672315490/se-2